

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARĂDULUI

Cuvânt

la parastasul ținut în 25 Martie 1934 în
catedraia din Arad pentru Vasile Goldiș.

„De va sluji cineva Mie, îl va cin-
sii pe el Tatăl meu“.

Ioan 12 v. 26.

Insetarea după liniște și mângâiere a sbuciumatului suflet contimporan, este și o caracteristică a sufletului nostru creștinesc și românesc. Mai ales noi Românii în timpul din urmă, văzând prăbușirea și ofilirea atâtor flori mândre ale sufletelor dela conducerea neamului — suntem copleșiți de sentimente, cari trebuiesc străbătute de razele mângâietoare ale adevărurilor eterne.

Văzând cum pleacă dintre noi luptătorii, între cari a fost și Vasile Goldiș, — trebuie să ne dăm seama, că nu suntem ca apa ce se pierde fără reîntoarcere. Micul isvor ce se transformă în râu ajunge să se împreune cu marea, dar razele soarelui ridică spre cer miriade de picături de apă, cari căzând iarăși se ridică.

La fel este și cu viața omului creștin, mergând înainte pe calea vieții. Animat de revelația divină merge înainte cu gândul la Mântuitorul, care a zis: „De mă voi înălța de pe pământ, pe toți voi trage la mine“ (Ioan 12 v. 32). Pe toți, cari cugetă cele înalte cu mintea, iubesc cu inima și se decid cu voința cea bună. Domnul atrage la sine dorințele spre fericire, îndoielile, cari caută liniște, disperarea, care caută balsam alinător și binefacerea care este înfrumusețată cu floarea mândră a iubirei.

Fericitul în Domnul știa, că forța realizărilor nu rezidă în puterea omenească, ci în principii și înălțimea lor. În ținuturile sudice ale Africei există o floare minunată, care vestește

cu 40 de ore mai înainte orice furtună, aceea floare minunată își schimbă și culoarea presimțind furtuna. La fel a făcut adormitul în Domnul: cu sentimentul datoriei, isvorând din o profundă religiozitate s'a pus în slujba neamului și Bisericii.

Noi cei de azi avem datoria să îmbrățișăm pilda vieții unor asemenea oameni, cari sunt acum aproape de Dumnezeu și-l roagă ca precum după ploaie trimite curcubeul, așa după zile de decepții să ne trimită raze de nădejde și trandafiri de bucurie. Oh, acești oameni, la glasul cărora ne-au căzut lanțurile robiei și cari, s'au jertfit mistuindu-se ca o luminare, — nu pot fi cuprinși în câteva cuvinte de pomenire în articole de reviste și ziare, ci ei trebuie să trăiască în faptele noastre nimbate de aureola faptelor lor.

Datori suntem a lupta împotriva curentelor cari primejdiesc sănătatea sufletului nostru, cari dărâmă, cari propagă un fanatism prevestitor de primejdii și datori suntem să întărim credința, convingerea, caracterul, moralitatea, familia!

Să acționăm sub flamura ideilor mari și fericitoare ale creștinismului nostru național, care va reda vieții tot farmecul ei poetic, inspirația înaltă, tăria morală și caracterul adevărat. Căci necredința fiind de natură negativă, nu poate clădi, iar numai cu orgoliul științelor experimentale fericirea nu se realizează. Fără credință vom avea numai siluete lipsite de coloratura dădătoare de viață. Nouă ne trebuie vase alese ale lui Dumnezeu, și oameni, cari au cunoștința că ei nu sunt ființe mărginite la mijloacele lor proprii, ci ființe înglobate în valorile spirituale ale Dukului lui Dumnezeu și după aceste forțe își urmează viața printr'un act de determinare proprie.

Intr'adevăr, a fost o vreme când omul își ducea viața în locuinți palustre, când nu cu-

noaptea întrebuintarea forței aburului și a electricității, era străin de modul cum se formează curcubeul și se produce trăsnetul, nu știa ce este radiul și aparatul lui Marconi și cu toate acestea, poate nu era mai nefericit ca acum.

Astăzi omul își construiește sgârie nori, străbate marea și văzduhul pe furtună și totuși „alături de cele mai îndrăznețe cuceriri ale minții, stă ignoranța adâncă a masselor populare, munca istovitoare și mizeria cea mai neagră”¹⁾.

Dacă deci voim mai mult bine, mai multe flori înflorite, să muncim pentru grădina neamului, după modelul grădinarului din Nazaret, care a făcut ca sufletul distinsului răposat Vasile Goldiș să împodobească neamul cu florile cele mai alese ale culturii și sentimentelor religioase și naționale.

Cu minunată intuiție a realităților spune el la adunarea generală din Sibiu a Astei din 14 Dec. 1927, că în materie de cultură prea ne pulverizăm energiile, având datoria să sprijinim societățile existente și că suntem datori să luptăm împotriva ideologiei utilitarismului materialist prin educația religioasă. Apoi spunea că deasupra intereselor profesionale sau particulare, planează interesele patriei și ale neamului.

Le-a servit în viață căci neamul a suferit și a însetat după lumină și dreptate. Miraculosul sentiment al solidarității să ne înfrățească și pe noi împotriva viermelui egoismului. Neamul cere forțe, biserica cere forțe; neamul acesta este primejduit de vrășmași, el cere apărători, să-l apărăm și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm Amin.

Osana.

Nisipul fin și tot mereu crescând al timpurilor, chiar ca și nisipul neostenit al deșerturilor, acopere, cu vremea, și cele mai curate gloriile și cele mai mari crime, dar față de vulgul anonim este neputincios.

Vulgul anonim singur este supravețitor a toate, el tot mereu apare în decursul istoriei și hotărăște cu greutatea lui evenimentele.

Vulgul anonim și-a spus cuvântul la ostrachizarea bărbaților distinși ai grecilor, vulgul a înălțat și a doborât atâtea figuri ilustre din istoria Romanilor.

Vulgul a strigat din mil de piepturi lui Pilat „Răstignește-l pe Iisus Hristos.”

Și puterea vulgului anonim a rămas în picioare până în timpurile moderne, de aceea praznicul Floriilor va rămânea pentru totdeauna ceva de actualitate, fiindcă acest praznic ne dă cheia la înțelegerea faptelor vulgului.

Vulgul anonim este setos de acțiune și dupăcum este el dirijat, așa poate fructifica sau distruge. El admiră sau hulește după inspirația momentului.

Acelaș vulg anonim care își așternea vestimintele sale pe cale și striga lui Hristos Osana, după vre-o câteva zile și-a rostit sentința grozavă „Răstignește-l”.

La praznicul Floriilor, involuntar trebuie să ne punem întrebarea, este vulgul anonim de ieri de azi și de mâine responsabil pentru faptele sale sau ba?

Străbunul nostru, ilustrul poet Horațiu care era într-o situație fericită, a aruncat în fața vulgului profan vorba „o di” și cu asta a terminat cu el neprivindu-l nici osanalele nici huiduelile lui.

Dar vulgul cu tot disprețul marelui poet, a trăit mai departe și a hotărât ce a voit el. Sfânta scriptură, care nici nu idealizează nici nu face cu negru, ci prezintă viața așa cum este, ne dă convingerea că vulgul este nevinovat, vinovații sunt în tot cazul meșterii cari lucrează în dosul lui, direcționând puterea formidabilă a vulgului după poftele lor.

Este o artă detestabilă, dar nu face totuși o artă să ști șopti la urechea vulgului lingușiri cari îi plac și să-l faci să distrugă aceea ce tu nu ai putea distruge nici odată singur.

Farizeii și cărturarii știau perfect de bine ce înseamnă opera Domnului nostru Iisus Hristos și cât este de curată și nobilă această operă dar reușita acestei opere îi punea pe ei în umbră și atunci au recurs la mijlocul detestabil, dar simplu de a-se da după urechile vulgului și a-i vorbi după gust și după dorință. Nu vedeți voi, că acest Hristos în loc să vă deie înpărăția lui Israil, vă provoacă și cere dela voi jertfe în loc să vă ofere pâine și vin.

Și vulgul care strigase Osana, a strigat în urmă „Răstignește-l” Și în urma vulgului și-au arătat degrabă capetele profitorii sângelui cari au cerut lui Pilat custodie și pecetluirea mormântului.

Nici o carte și nici un alt studiu din lume nu arată mai plastic și mai convingător adevărul ca sfânta scriptură, că în urma vulgului se arată degrabă, întotdeauna secerătorii triști ai faptelor lui.

Istoria ne arată, că au fost în lume oameni cu adevărat mari, medici, chimiști, navi-

¹⁾ Preot A. C. Cosma în „Biblia și Știința” pag. 32.

gatori și alți luceferi cari și-au torturat viața lor întreagă pentru adevăr, din care a profitat vulgul și meșterii lui și ei au murit săraci, amărâți și desamăgiți, pe când lingușitorii vulgului și dacă nu mai mult o clipă, o zi sau mai mult au triumfat fără nici o muncă, fără nici un strop de asudoare. Și metoda aceasta simplă de a te înălța fără nici o osteneală pe spatele vulgului nevinovat dar pornit în orice clipă spre acțiune, se practică tot mereu între oameni.

Și tocmai la praznicul Floriilor se întrebă oamenii, care drum ar fi de preferat în viață. Acela care reclamă o bucățică din puterile tale în fiecare zi și care te duce printre spini și petrii sgronțuroase, ori celalalt drum care cere numai atât lipsa de conștiință și lipsa de demnitate omenească ce constă din puțina osteneală de a trage cu urechea la vorbele vulgului pentru a urca pe cutare masă și a te da de eroul mincinos care ar fi în stare, nu prin fapte, ci prin vorbe să moară pentru plăcerea vulgului.

Și răspunsul atât de hotărâtor pentru viața noastră îl dă tot sfânta scriptură. Farizeii și cărturarii și gloata puternică care eșiseră la „priveală” pe muntele Golgota, au avut un triumf o învingere de o zi.

Dar numai de o zi, fiindcă Domnul spre cutremurul și osânda vecinică a lor, a treia zi a înviat din mormânt cu mărire.

Praznicul Floriilor este deci praznicul bisericii și al actualității.

Este adevărat, că artiștii în lingușirea vulgului anonim mai în toate cazurile reușesc să pună în mormânt victimele lor dar ei nenorociții și profitorii sângelui omenesc, vărsat de vulgul lingușit, nu știu vai în ce zi se deschid mormintele și triumfă nu pe o zi, ci pe vecie dreptatea.

Oh ce frumos praznic sunt Floriile, fiindcă dănsule ne aduc aminte de floarea dreptății care răsare fără greș pe mormântul acelora pe cari i-a zdrobit marii artiști ai lingușirii și ai minciunii.

Dr. Ștefan Cloroianu
protopop

Festivități culturale în Timișoara

Ziua de 15 Martie c. a fost pentru Timișoara o zi de impunătoare serbare. În ziua aceasta s'a pus piatra fundamentală a „Palatului cultural al asociației cercurilor de gospodine — Regionala Banat, Sofia

Dr. Imbroane”; în care se va adăposti „Școala de menaj Regina Maria”.

La aceasta bucurie a orașului a luat parte și Prea Sfinția Sa Episcopul Grigorie al Aradului cu suita Sa: PP. CC. Lor Dr. Gh. Ciuhandu și Dr. N. Popovici consilierii eparhiali, iar dela București a luat parte dl. Dr. A. C. Anghelescu ministrul instrucțiunii și al cultelor însoțit de secretarul general al Cultelor Dr. Avram Imbroane.

Întru întimpinarea înalților oaspeți, cari au descins în gara „Domnița Elena”, au grăbit toți românii din Timișoara, în frunte cu clerul, autoritățile municipale și ale județului, corpul didactic precum și elevii școalelor secundare și politehnice.

După bineventările obicinuite, distinșii oaspeți au fost găzduiți în saloanele prefecturii județene, unde li s'a oferit dejun.

Ca o palpabilă dovadă de grija ce se poartă tineretului studios, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop și Domnul Ministru, cu o numeroasă suită — au vizitat între orele 9-12 școalele din Timișoara.

La ora 12 s'a oficiat de Prea Sfinția Sa Păr. Episcop Grigorie, — asistat de un mare sobor de preoți — parastas pentru odihna aceleia, care a fost inițiatorea și patroana școalei de menaj de aici, — regretata Sofia Dr. Imbroane, în capela liceului Carmen Sylva, în prezența Domnului Ministru Dr. A. C. Anghelescu, și a autorităților locale. — Răspunsurile le-a dat corul liceului de fete.

După parastas Prea Sfinția Sa părintele Episcop într'un emoționant discurs, a scos în relief figura defunctei în lumina evanghellei ca mamă, soție și româncă.

După serviciul parastasului, marele număr de credincioși s'a format într'un impozant cortegiu în frunte cu Prea Sfinția Sa, înconjurat de preoții celebranți, apoi dl. Ministru și autoritățile locale; — și s'au îndreptat spre viranul din fața Școalei Teologice a rom. cat., unde s'a pus peatra fundamentală a unui nou palat de cultură românească.

La Serviciul religios, săvârșit de P. Sf. Sa părintele Episcop — înconjurat de preoții asistenți — răspunsurile le-a dat corurile: „Doina Banatului” și „corul învățătorilor”.

Seria cuvântărilor a început-o Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Grigorie. Accentele puternice, au căzut ca o binecuvântare peste suflete. Și nici odată conștiința românească n'a avut un mai bun prilej să simtă că granițele nu se pot apăra cu tunuri și mitraliere, fără suflete.

A vorbit apoi în numele Municipiului primarul Augustin Coman; Apoi dșoara directoara Școalei de menaj, în numele instituției, precum și Dna N. Focșa în numele asociației centrale a școalelor de gospodărie.

De încheiere vorbește dl. Ministru Anghelescu accentuând cu putere rolul școalelor dela graniță precum și necesitatea sufletului în ele.

Serbarea a luat sfârșit cu o conferință oficială, care a avut loc în sala festivă a prefecturii județene, în după amiaza acelei zile, unde s'au pus mai multe probleme de ordin bisericesc cultural actuale în Banat.

Dea Domnul, ca să vedem cât mai în grabă dată destinației sale instituția a cărei temelie s'a pus.

Serafim

Maica Domnului și Postul creștinesc

Să încercăm să dăm prin puține trăsături icoana postului cum se înfățișează ea în ochii femeilor de azi. O căsuță mică undeva la o margine de sat, în care o bătrână neputincioasă își potolește foamea cu o zeamă seacă. Sigur, cred femeile din ziua de azi, că postul, carele pe vremuri era o regulă de viață generală și respectată, cu timpul din ce în ce mai bogat în cunoștințe și obiceiuri noi, și-a pierdut orice însemnătate pentru trup și suflet. Până când vârsta și morburile nu ne vor opri, să ne desfătăm în mâncări și beuturi, iată părerea generală la femei.

Dar viața ne dovedește contrariul. Trei sferturi din viața omenească sunt vorbe, promisiuni și fantezii și poate numai un sfert sau și mai puțin, aceea ce ar trebui să fie viața întreagă, fapte.

Zadarnic și-ar închipui orice femeie creștină, că este religioasă, evlavioasă și îndreptată la suflet, *dacă nu dă și dovezi despre aceasta, atât de îmbucurătoare stare a sufletului ei. Religiozitatea și evlavia nu se pot împăca nici de cum cu vorbele. Postul barem o zi pe săptămână este o puternică dovadă și un fapt, că femeia evlavioasă face aceea ce crede și are în adevăr puterea de a renunța mâcar și pe o zi la deșertăciunile vieții și a se gândi la sufletul ei și la deșertăciunile ei adevărate.*

Cerem acest bun și fericitor obiceiul dela fetițele noastre, fiindcă precum spune un gânditor, este o iluzie să crezi, că din tinerii leneviți și slabi la voință și cu spinarea asemănătoare trestiei, ce se leagănă încontinuu, vor ieși cândva bărbați vișuroși, buni și croiți ca dintr'o bucată. Dar deabunăseama, că nici din fetițele cari nu au nici un exercițiu al voinței ferme nici priceperea adevărată a vieții, vor putea să devie femei cu fruntea în sus și cu inimi nobile. Postul se ține de femeie ca umbra de soare și o femeie adevărată,

oricât ar cere lumea, nu se poate lăpăda de post.

Fetița care nu știe să rabde renunțări la multe bucurii pentru binele părinților și al fraților, va fi o plagă a casei în care s'a născut, în loc să fie un înger binefăcător al ei. De câteori nu cere viața dela o fată, ca atunci, când altă lume se preumblă în sunete de muzică îmbătătoare pe corso, dânsa să steie lângă patul mamei bolnave sau al fratelui bolnav. Va fi mai tare în acest caz lumea înșelătoare și trecătoare decât dragostea ei pentru mamă și frate, atunci e trist, e foarte trist, fiindcă viața ei va cere jertfe și mai grele și mai dureroase.

De câteori nu se va ivi în viața de mai târziu a fetelor necesitatea de a fi tare, foarte tare, în simțul jertfei.

Un marinar ar râde cu hohote, dacă i-al spune, că viața lui se scurge între cerul albastru și între apa liniștită, fiindcă el știe bine cât de deasă și de puternică e furtuna care te prăbușește în adâncuri, *dacă nu ești cu mintea și cu brațele la loc.*

Asemenea nici viața unei femei, ori trăiește în palat ori în colibă nu poate fi numai soare, numai liniște și plăcere, ci dânsa în mod natural trebuie să fie suferință și sacrificiu. Va trebui să rabde mult femeia azi ca mâine să fie bine. Va trebui să renunțe la multe plăceri mărunte, pentru plăcerea mare de a-și vedea familia fericită. În zilele de belșug va cruța pentru zilele de boală și nenorocire ale familiei sale.

Va fi de lipsă să citească cărți serioase ca apoi la vremea sa, să știe da sfaturi folosite ale familiei ei. *Va trebui să cunoască zeci și sute de jertfe și să uite mii de minciuni și lingușiri ale vieții. Poate deci o fată a cărei viață, vrând nevrând, va consta din multe și preamulte sacrificii, să nu înceapă din bună vreme meșteșugul de a suporta senină sacrificiul, postind barem o zi pe săptămână?*

Poate dar atunci aceasta fată, când va deveni femeie și mamă va face, ca corăbierul ușuratec care și-a umplut barca cu călători, ca în vreme de primejdie, prin neștiința lui, să-i dele la fund.

Dragi fetițe, viața întreagă a Maicei Domnului a fost cel mai sever post, fiindcă nu a cunoscut nici o plăcere a lumii. În fragedea ei tinerețe nu a cunoscut decât biserica, iar după Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos a mers fără răgaz pe toate urmele lui. Nu a avut nici o singură zi fără suferință, dar

sacrificiul enorm pe care i l-a așezat Dumnezeu pe umeri, l-a purtat cu seninătate și cu credință desăvârșită chiar pe urma vieții aspre și încercate pe care a învățat-o și a exercitat-o în jurul bisericii. *Zilele de post au fost ținute cu cea mai mare sfințenie de Maica Domnului și de aceea nu a căzut sub jugul suferinței, ci a învins văzându-l pe scumpul ei Fiu înviind din morți și înălțându-se la ceruri de-a dreapta Tatălui.*

Urmați Maicei Domnului în cinstirea postului și vă alegeți o zi pe săptămână, pe care să-l postiți cu gândul la mila și ajutorul ei și atunci să fiți sigure, că nu este nici o primăjdie din care să nu vă salveze.

Îată ce se spune despre un marinar. Era o furtună puternică și un marinar trebuia să urce în vârful catargului să direagă pânzele. De furtună și de încordări eșofat simțea că are să cadă jos și să moară. În ultima clipă a strigat: „*Maică Marie, scapă mă*“. Și atunci părul lui lung s'a încurcat între funii cu atâta putere, încât după câteva clipe de odihnă și-a recăpătat puterile și s'a putut coborî jos.

Sacrificiul din viața voastră, în o mare sau mai mică măsură, nu va lipsi și voi de acum din frageda tinerețe învățați să-l suportați *prin o zi de post, închinată Maicei Domnului.*

Elena Dr. Cioroianu
protopopeasă.

Biserica și Pacificarea omenirii.

Istoria Bisericii nu e decât înșirarea vastelor eforturi de pacificare a popoarelor. Dar Biserica fiind lipsită de puterea fizică de a opri războaiele, ea caută mereu, prin diferite legi morale, să determine mersul etic al omenirii după preceptele morale și religioase ale Bibliei și să croiască războaielor anumite cadre.

Pentru Biserică demnitatea omului stă deasupra circumstanțelor etnice și sociale. Fie liber sau sclav, bogat sau sărac, grec sau barbar etc. omul își are începutul și sfârșitul său mai sus decât în imperiul contingențelor imanente: vine dela Dumnezeu și se întoarce la Dumnezeu. Din comunitatea originii tuturor oamenilor rezultă un mare și stringent adevăr: omenirea întreagă este o vastă societate de frați, ca filii ai aceluiși Tată. Îată deci cum în oricare individ străin, omul are să vadă pe aproapele său și să-și împletească relațiile cu semenii în spiritul acelei iubiri

care poartă pecetea afinității fratere. Iubirea aceasta dezarmează pe dușman, poate învinge popoare și are tendința irezistibilă de a zugruma ura dintre familii, triburi, națiuni, rase etc.

Preceptele Bisericii coincid, se identifică desăvârșit cu cele ale Bibliei și ale Sf. Tradițiunii.

* * *

1. *Testamentul Vechi și pacea.* Numărul considerabil al războaielor consemnate în T. V. dau acestuia un aparent colorit războinic. Însă de desuptul acestei aparențe, sensul moral al aceluiaș T. V. generează preconizarea păcii fecunde: „Când te vei apropia la vre'o cetate să o bați, mai înainte să o îmblii cu pace“ glăsuște o poruncă din legile războiului T. V.¹⁾

Legea Tallionului nu-i un stimulent al răsunării, ea chiar reclamă imperios și intransigent practicarea păcii: „Cel ce varsă sânge de om, și sângele aceluia se va vărsa“²⁾ adică în accepțiunea obișnuită a expresiei: Ce ție nu-ți place altuia nu face, că ți se răsplătește cu același măsură. Astfel, prin Legea Tallionului, pacea și-a conturat în T. V. și temelii juridice: dacă nu s'mțul moral și religios, cel puțin frica de pedeapsă să alunge practicarea răului, care în genere tulbură pacea.

Iubirea și față de cel străin, iubirea în care-și germinează pacea armoniile — pentru iudeii T. V. îmbracă toga unei porunci sfinte, menite să atenueze atât de pronunțatul naționalism al lor. Moisi ca interpret vocal al voinței divine zice: „Să iubești și pe străin, căci străin ai fost în pământul Egiptului“³⁾ și: Să nu urăști pe Idumeu, că fratele tău este; să nu urăști pe egiptean, că nemernic ai fost în pământul Egiptului“⁴⁾ Și tot așa de împede zice Solomon Înțeleptul: „Nu te bucura de căderea dușmanului și nu jubila la ruina lui“⁵⁾ Căci numai prin iubirea și față de străin se poate permanentiza ascenziunea morală spre senzul păcii⁶⁾.

Ideia de pace o lansează toți profeții T. V. ca pe un pilastru al moralității, însuși Dumnezeu făgăduind prin gura lor perpetuarea prin pace a legăturii Lui cu poporul ales: „Și voiu face cu David legătura de pace și voiu pierde hiarele cele rele de pe pământ“⁷⁾ „Și va pieri arcul de război“⁸⁾ „Și voiu da pace în pământul vostru“⁹⁾.

„Cu pace mă voiu culca și voiu adormi — zice și psalmistul David — căci Tu Doamne, deosebi întru siguranță mă așezai“¹⁰⁾.

1) Deut. 20, 0.

2) Gn. 9, 6

3) Deut. 10, 19.

4) Idem 25, 7.

5) Prov. 24, 17.

6) Comp. Plâng. 5, 60-64; Amos 1.11-1; Gn. 27. 41 ss; 1 Reg. 24, 4-6 etc.

7) Iez. 34, 25

8) Zah. 10, 11. Vezi și Mihea 5, 5.

9) Lev. 26, 6.

10) Ps. 4, 8.

El rămâne în credință că Iahve „până la marginile pământului va strica războaiele: arcul va sfărma și va frânge arma: și pavezele le va arde cu foc¹⁾).

Pentru ca pacea odată consolidată pe baze aadânc morale și religioase să-și alunge ori ce umbră de provizorat și să-și contureze un mal tenace duh al durabilității, Dumnezeu însuși dă povață Iudeilor să se roage pentru ea, zicându-le: „Căutați pacea cetății în care v'am strămutat și vă rugați lui Iahve pentru ea, căci în pacea ei veți avea și voi pace²⁾” iar psalmistul zice deasemenea: „Rugați-Vă pentru pacea Ierusalimului³⁾”

Pacea e superioară certei⁴⁾; Căci „înșelăciunea este în inima celui ce meșteșugeste rele; iar cel ce volesc pacea se vor veseli⁵⁾”. Convins de necesitatea păcii și de anevoioasa câștigare a ei, cu un accent de mâhnire zice psalmistul: „Mult foarte locuit-a sufletul meu cu cel ce urește pacea. Pacea iubesc, dar când de ea vorbesc, ei se găsesc de războiu⁶⁾”

Din tot haosul războinic al T. V. se desprinde firul roșu al păcii. Războaiele au fost date în vederea păcii sociale sau în vederea păcii sufletești către care-i chema Iahve prin profeții lor.

(Va urma).

Ortodoxia în Apus

de NICOLAE IONIȚA.

În „Calendarul” (25 Sept.) se anunță, că Sf. Patriarhie fiind informată că ortodoxia se bucură în Apus de o mare prietenie, a hotărât să se publice, la București, o revistă-magazin de doctrină și informații, în limba franceză, la care vor colabora teologii ortodocși români și streini.

Vestea bucură inima ortodocșilor. Va fi o revistă, fie chiar magazin, dacă nu se găsește alt cuvânt, pentru informații asupra mersului și viața bisericii pravoslavnice din răsărit. Bucuria e cu atât mai mare, cu cât se anunță că revista așteaptă, va avea preocupări de doctrină ortodocsă ceeace, după gloriosul timp apostolic, i-a lipsit.

Ceeace dă naștere acestei publicații, sunt constatările făcute în Apus de câțiva tineri români stăruitori, că acolo Biserica ortodoxă s'ar bucura de-o mare prietenie. Toate sunt adevărate.

Tânărul teolog C. Pavel, întors dela studii din Franța a scris tot în „Calendarul” (foiletonul din 1 Oct) despre felul cum este apreciată ortodoxia în Occi-

dent. Informații exacte și scrise cu mult entuziasm. Ele se refer numai la Franța, de aceea au nevoie să fie completate cu ce-i ortodoxia în Belgia, Germania și Elveția.

În Belgia numărul Rușilor refugiați e foarte important. Numărul studenților ruși dela Universitatea catolică din Luven s'a ridicat la 150. Ei sunt ortodocși și catolici. Ortodocșii au construit ei singuri, o biserică au pictat-o au împodobit-o și au organizat un cor bun din studenți și studente. Duminica și sârbătoarea este plină de lume. Deși slujba este în limba rusă, totuși vine și lume streină să vadă și s'asculte frumusețea cultului ortodox. Până și călugării benedictini dela Mănăstirea Mont-Cezar (Luven) vin s'asculte liturgia Sf. Ioan Hrisostom. Preotul își câștigă pâinea din meșteșugul său de arhitect. Studenții sunt găzduiți într'un internat, fondat de Cardinalul Mercier și încredințat „părinților Iezuiți.”

Azi se pare că nu mai sunt respectate dorințele marelui suferitor de largheție ecumenică ale cardinalului. Totuși studenții sunt atașați credinței străbune. La Bruxelles este organizată o puternică parohie. Tot astfel în toate orașele mai mari ale Belgiei. Viața ploasă și devotamentul creștin a atras atenția catolicismului. Un grup de monahi benedictini la Amay se ocupă mult de ortodoxie și revista lor Irenicon nu se ocupă decât de chestiunile noastre. Vara trecută au tradus în limba franceză Vecernia ortodoxă. Ei studiază: istorie, geografie, filozofie, limbă cult; în sfârșit toată viața rusă, fiindcă se pregătesc ca misionari pentru a intra în Rusia când se vor deschide frontierele. În altă parte, pe malul mării Nordului, un grup de religioase catolice fac același lucru. Ei vor să ne cunoască.

Apusul catolic vrea să cunoască cultul ortodox tainele și toată viața noastră religioasă. De ce? Asta nu se spune.

Dar e certă pretutindeni, în Belgia, ortodoxia începe a fi cunoscută și simpatizată.

În Germania, la mănăstirea benedictină Maria Laak, este un centru de preocupări asupra ortodoxiei. În artă: pictură, sculptură, arhitectură, muzică, se fac studii asupra bizantinologiei. Filozoful rus N. Aseniev de pe catedra marelui Kant, la Königsberg, răspân-dește numai atracțiile și pretențiile pentru ortodoxie. Trecerea marilor valori teologice și filozofice ca Pr. S. Bulgacov și N. Berdeaev prin Germania, au lăsat lumină fermecătoare și vrajă pentru pravoslavnicie. Un grup de studenți și studente publică o revistă care-i numai din traduceri a tot ce scriu aceștia.

În Elveția un grup de studenți cu doi preoți ortodocși cutreeră orașele și satele, ca într'o propagandă culturală, oficiind cult ortodox și dând concerte. Succesul este enorm. La o astfel de sârbătoare, un păstor a spus: „Europa trebuie să cunoască o nouă

¹⁾ Ps. 45,8 9.

²⁾ Ier. 29,7.

³⁾ Ps. 121,6.

⁴⁾ Prov. 27,11.

⁵⁾ Idem. 12,21.

⁶⁾ Ps. 119,6.

lume spirituală". În școale, universități, în parohii la sate și în orașe se colectează ajutoare pentru Rușii refugiați. Ce să mai spunem despre Anglia, unde rezultatul „conferințelor interconfesionale” este îmbucurător. Studenții ruși ortodocși invită pe cei anglicani în vacanța de vară și invers, pentru cunoaștere reciprocă.

Pe pământul Franței a apărut și monahism ortodox. Aproape de Reims un grup de Ruși săraci, cari nu-și mai puteau duce viața în mod individual s'au strâns într'o comunitate mănăstirească. Viețuitorii trăiesc într'o grea sărăcie. N-au nici hrana zilnică.

În aceeași mizerie se luptă, în altă parte, un grup de femei să întemeieze un școlt ortodox. Au deschis și o mică școală de fete. Când vor fi mai multe informații se va scrie mai detaliat asupra acestui început de viață monahală ortodoxă în Occident, care-l o minune, unul din îmbucurătoarele semne ale timpului.

Aceste fapte și multe altele arată dezvoltarea de care se bucură ortodoxia în Apus. Ea se datorește până acum exclusiv Rușilor. De această victorie pravoslavnică ne bucurăm și noi Românii.

Ceeace au fost evreii din diaspora, pentru întinderea monoteismului, la apariția creștinismului, sunt azi Rușii pentru ortodoxie.

Dar acești oameni surghiuniți pe lângă suferința morală mai îndură și pe cea materială. Nu credeți? Duceți-vă la Paris, în gara Lyonului, să vedeți Sâmbătă seara, cum ies preoții în cismuțe, cu hainele molle și frânți de oboască, să-i vedeți cum ies din uzine, ateliere și fabrici și cum pleacă la bisericuțele din vecinătate pentru Sf. Liturghie de a doua zi.

Intrați în bisericuțele lor aranjate în subsolurile caselor, în colțul închisorilor, în grajduri și în locuri dosnice.

Și acum ce facem? Unde-i recunoștința? Atitudinea noastră nu este nici umană, cu atât mai puțin creștină.

Azi i-se impută creștinismului multă nepăsare. Cine a ajutat cu ceva pe sârmanul popor ortodox surghiunit? Cine s'a mișcat împotriva persecuției religioase din Rusia? În Germania câțiva evrei au fost trași de ureche. Toată lumea semită de pe pământ a strigat.

În Rusia, de 15 ani, milioane de oameni sunt martirizați. Nimeni nu se mișcă. În străinătate alte sute de mii mor de foame. O, ce aspră lecție de solidaritate ne dă iudaismul, care deși nu se laudă cu mari îmbunătățiri asupra lumii, totuși n'are nimic din desăgregarea creștinismului nostru! A, da, știu că Biserica romano-catolică are câteva rugăciuni pentru încetarea persecuțiilor religioase din Rusia, și că adună continuu ajutoare pentru Ruși încât gurile rele spun, că

jumătate din veniturile Vaticanului provin din recomandarea „dați pentru Rusia”.

Și mai știu că protestantismul, mai ales anglicanismul, îi ajută în mod creștinesc, desinteresat. La noi, exceptând eparhia Chișinăului, care ajută pe preoții refugiați de peste Nistru și de o colectă deschisă și deschisă a rămas, nu se face nimic.

E păcat ca azi, când pe toată fața pământului este o supra-abundență de produse agricole milioane de oameni să se mănânce unul pe altul ca fiarele, ori să se stingă de foame. E datoria clerului să lucreze pentru această idee. E mai presus de toate, datorită chiriilor lor noștri. Se vorbește la noi, de o „boierie vlădicească”. De o fi așa să ne ferească Dumnezeu! Când Creștinismul ajunsese un mijloc de expansiune a unei rase, a venit pedeapsa: islamismul; iar când s'a depărtat de popor, osânda comunismului n'a întârziat.

Să luăm aminte, fiindcă poate veni și rândul nostru. Dar apropierea ne poate fi folositoare și puterile noastre ortodoxe vor fi sporite. De aceea când Vlădicii, profesorii și teologii noștri se duc la Paris, să treacă și pe la Ruși (str. Crimei 93.) să-i vadă și să-i cunoască așa cum vara trecută au făcut P. P. S., S. T. Simedrea și Crișan și d. C. N. Tomescu (profesor de teologie la Chișinău.). Rușii ăștia n'au nimic fioros și vorbesc 2-3 limbi așa că ușor te poți înțelege cu ei. Așa se vor naște probleme de comun interes și prietenie.

INFORMAȚIUNI.

Personale. P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat Duminică în 25 l. c. la București, pentru a participa la ședințele Sfântului Sinod, la Senat și pentru a rezolvi la înaltul Guvern, mai multe probleme în interesul Bisericii și preoțimei noastre.

Parastas pentru Vasile Goldiș. Duminică în 25 l. c. după Sf. Liturghie s'a slojit în catedrala din Arad, parastasul de 40 de zile dela moartea regretatului Vasile Goldiș. Parastasul a fost oficiat de P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și preoțimea parohială. De față erau D-na văduva Elena Goldiș, profesorul universitar Dr. S. Dragomir autoritățile în frunte cu d-l prefect Dr. I. Groza și primarul Dr. I. Ursu, apoi rudeniile defunctului și un public numeros. La fine P. S. Sa Episcopul nostru a rostit o duioasă cuvântare pe care o publicăm în organul nostru.

Conferință la Palatul Cultural. Duminică în ziua de Florii, la ora 5. d. m. va conferența în sala festivă a Palatului Cultural din Arad d. Sextil Pușcariu, profesor universitar, și președintele „Frăției Ortodoxe Române” din Ardeal. Domnul Pușcariu va vorbi despre „Ortodoxia și Cultura Românească”.

Parohii vacante.

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial No. 1557/934 pentru îndeplinirea parohiei Budinț, devenită vacantă prin mutarea parohului Constantin Popoviciu în lotar, se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Uzufuctul sesiunii parohiale în extenziunea de 32 jug. cad. pământ arător.
2. Intravilanul fără casă parohială, de locuință se va îngriji alesul până ce comuna bisericască va putea zidi casă.
3. Extravilanul parohial.
4. Intregirea de salariu dela stat, pe care comuna bisericască nu o garantează.
5. Stole legale.

Preotul ales va suporta toate impozitele după beneficiul parohial, va predica în Dumineci și sărbători, va catehiza în școala primară și va conduce societatea religioasă „Oastea Domnului”, fără altă remunerație.

Parohia fiind de clasa II (doua) dela recurenți se cere cvalificațiunea corespunzătoare.

Celce doresc a reflecta la aceasta parohie își vor înainta recursile — adresate Consiliului parohial din Budinț — în termenul de concurs, ajustate regulamentar Oficiului protopopesc în Recaș, având în acest timp să se prezinte în sf. biserică din Budinț, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, cu stricta observare a dispozițiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Consiliul parohial ort. român Budinț.

În conțelegere cu: *Iosif Goanță*
protopop.

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial din Arad Nr. 5369/1933, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul Ioan Popoviciu din Berechlu, protopopiatul Ineu, se publică concurs eu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Uzufuctul integral al sesiunii parohiale constatătoare din 32 jughere pământ.
2. Stolele legale în întregime.
3. Birul legal, — care se ia în concurs din oficiu în întregime.
4. Casă parohială nu este, deci alesul se va îngriji de locuință.

Capelanul va servi și va predica regulat la serviciile divine din Dumineci și sărbători. Va îndeplini toate funcțiile din parohie și va purta agendele oficiului parohial, fiind conducătorul acestui oficiu. Va catehiza la școalele primare de stat din loc, fără altă remunerație dela parohie. Va suporta și plăți toate impozitele după sesiune și după întreg beneficiul parohial pe care îl are.

Parohia este de clasa III (a treia), deci dela recurenți se cere cvalificațiunea regulamentară.

Cei ce doresc a compete la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică din Berechlu, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie. Cererile însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial în Berechlu, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. din Ineu.

ss. Ioan Popovici *ss. Hanț Gheorghe*
președintele cons. par. notarul cons. parohial

în înțelegere cu *Mihaiu Cosma*
protopop.

—□—

3—3

Cetiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«

Revistă bisericască-culturală.